

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
Z FIZYKI**

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
W LUBINIE
im. Marii Skłodowskiej - Curie**

I. CELE EDUKACYJNE

1. Wykorzystanie pojęć i wielkości fizycznych do opisu zjawisk oraz wskazywanie ich przykładów w otaczającej rzeczywistości.
2. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem praw i zależności fizycznych.
3. Planowanie i przeprowadzanie obserwacji lub doświadczeń oraz wnioskowanie na podstawie ich wyników.
4. Posługiwanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych, w tym tekstów popularnonaukowych.

II. KRYTERIA OCENIANIA

1. **Ocenę celującą** otrzymuje uczeń który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą i który:
 - opanował wiadomości i umiejętności wykraczające poza program nauczania fizyki
 - stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych, proponuje rozwiązania nietypowe (problemowe)
 - formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk
 - wykonuje twórcze prace, pomoce naukowe i potrafi je zaprezentować
 - samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia
 - osiąga sukcesy w konkursach fizycznych na szczeblu wyższym niż szkolny, lub jest laureatem konkursów fizycznych o zasięgu min. wojewódzkim.
2. **Ocenę bardzo dobrą** otrzymuje uczeń który spełnia wymagania na ocenę dobrą i który:
 - opanował pełen zakres wiadomości i umiejętności wynikający z programu nauczania fizyki
 - stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach
 - potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji
 - samodzielnie projektuje i bezpiecznie wykonuje doświadczenia fizyczne
 - przekształca samodzielnie wzory fizyczne i jednostki wielkości fizycznych do układu SI
 - samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe i problemowe o dużym stopniu trudności
 - potrafi odnieść zachodzące zjawiska fizyczne do życia codziennego
 - prawnie posługuje się terminologią fizyczną, bardzo aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym.
3. **Ocenę dobrą** otrzymuje uczeń który spełnia wymagania na ocenę dostateczną i który:
 - opanował w dużym stopniu wiadomości i umiejętności wynikające z programu nauczania fizyki oraz:
 - poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów
 - korzysta z różnych źródeł wiedzy
 - potrafi wykonać zaplanowane doświadczenia z fizyki potwierdzające prawo fizyczne
 - samodzielnie rozwiązuje zadania lub problemy o średnim stopniu trudności
 - nabył sprawność obliczania wielkości fizycznej i jednostki wg wzoru fizycznego
 - nie popełnia błędów w podstawowej terminologii fizycznej, aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym.
4. **Ocenę dostateczną** otrzymuje uczeń który spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą i który:
 - opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone w programie, umożliwiające uzupełnienie braków i luk w wiedzy niezbędnej do dalszego kształcenia
 - z pomocą nauczyciela stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów
 - z pomocą nauczyciela korzysta z różnych źródeł wiedzy
 - z pomocą nauczyciela wykonuje doświadczenia fizyczne (lub samodzielnie wykonuje proste doświadczenia)
 - zna podstawowe wzory i jednostki wielkości fizycznych
 - stara się stosować terminologię fizyczną, wykazuje się aktywnością na lekcji w stopniu zadawalającym
 - odrabia zadania domowe i prowadzi systematycznie zeszyt do fizyki.
5. **Ocenę dopuszczającą** otrzymuje uczeń który:
 - opanował wiadomości i umiejętności z programu nauczania fizyki niezbędne do możliwości dalszej edukacji
 - z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności
 - z pomocą nauczyciela wykonuje proste doświadczenia fizyczne
 - zna podstawowe prawa i wielkości fizyczne
 - jest mało aktywny na lekcji
 - prowadzi systematycznie zeszyt do fizyki i odrabia zadania domowe np. przy pomocy rodziców.

6. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności, określonych podstawą programową z fizyki, które są konieczne do dalszego kształcenia się
- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i wykonywaniu prac domowych, nie podejmuje próby/nie potrafi, także przy pomocy nauczyciela, rozwiązywać zdanych zadań
- nie zna podstawowych pojęć, praw i wielkości fizycznych
- nie wykazuje aktywności poznawczej, chęci do pracy i poprawy ocen

Jako narzędzie wspomagające sześciostopniową skalę, w ocenianiu bieżącym stosuje się następujące oznaczenia:

- „+” wysiłek maksymalny lub niewielkie braki w stosunku do kolejnej, wyższej oceny
- „-” wysiłek minimalny lub niewielkie braki w stosunku do ustalonej oceny.

III. SPOSOBY SPRAWDZANIA I OCENIANIA WIADOMOŚCI

1. OCENY CZĄSTKOWE uczeń może otrzymać za:

- **sukcesy w konkursach**
- **sprawdziany półroczne i roczne**, w których oceniana jest zawartość merytoryczna konieczna do opanowania partii materiału w danym półroczu (roku)
- **sprawdziany /prace klasowe /testy** to całogodzinne prace pisemne, w których oceniana jest wiedza z danego zakresu, zrozumienie zagadnień, umiejętność logicznego myślenia, umiejętność rozwiązywania różnego typu zadań: problemowych i tekstowych, o różnym poziomie wymagań, poprawność stosowania języka fizycznego, umiejętność zapisu zadań tekstowych
- **kartkówki** to krótkie prace pisemne, w których oceniana jest zawartość merytoryczna sprawdzanego zagadnienia, problemu, prawa fizycznego, umiejętność rozwiązywania zadań obliczeniowych, przekształcania wzorów i jednostek wielkości fizycznych
- **odpowiedzi ustne**, w których oceniana jest zawartość merytoryczna i umiejętność odniesienia jej do życia codziennego, rzeczowość, samodzielność, umiejętność: stawiania hipotez, wnioskowania, uogólnienia, dowodzenia, a także przeprowadzenia analizy i rozwiązywania zadania, formułowania dłuższej wypowiedzi i posługiwanie się językiem fizycznym
- **pracę na lekcji**, czyli pisemne, samodzielne, indywidualne lub w grupach, rozwiązywanie zadań i problemów, z kart pracy, kart zadań, podręcznika lub wykonywanie doświadczeń wg podanej instrukcji i pisemne dokumentowanie ich, w których oceniane są: zawartość merytoryczna, umiejętność wyszukiwania informacji w różnych źródłach, zaangażowanie, umiejętność pracy w grupie, w przypadku doświadczeń – dodatkowo: poprawność wykonania, umiejętność posługiwania się przyrządami fizycznymi, przestrzeganie zasad bhp
- **zadania domowe**, w których oceniana jest zawartość merytoryczna, umiejętność: wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł, samodzielnego prowadzenia i dokumentowania doświadczeń oraz wysiłek włożony w wykonanie pracy
- **zadania domowe dodatkowe:**
 - zadania domowe o podwyższonym stopniu trudności, w których dodatkowo oceniana jest twórczość ucznia
 - prace praktyczne (przyrządy fizyczne, schematy, plansze, rysunki, wykresy, gry dydaktyczne, itp.), w których ocenianiu uwzględnia się: poprawność merytoryczną, wkład włożonej pracy, twórczość pracy, estetykę
- **aktywność** w której oceniane są zaangażowanie w tok lekcji (zajęć dodatkowych, wyjść, wycieczek fizycznych), pilność, systematyczność pracy, pomysłowość, oryginalność w rozwiązywaniu zadań i problemów, umiejętność samodzielnego myślenia, wnioskowania, przedstawiania własnych sądów oraz ich uzasadnienia, umiejętność pracy z podręcznikiem a w przypadku prezentacji doświadczeń – dodatkowo przestrzeganie zasad bhp
- **aktywność dodatkowa** np. przynoszenie na lekcję ciekawych pomocy uatrakcyjniających lekcje, samodzielne przygotowywanie i przedstawianie prezentacji lub/i doświadczeń, prowadzenie lekcji i zajęć dodatkowych, udział w projektach edukacyjnych, itp.
- **przygotowanie i nieprzygotowanie do lekcji**

2. OCENA PÓŁROCZNA I ROCZNA:

Wystawienie oceny klasyfikacyjnej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym większą wagę mają oceny ze sprawdzianów (prac klasowych), w drugiej kolejności są kartkówki i odpowiedzi ustne. Pozostałe oceny są wspomagające.

IV. ZASADY OCENIANIA

1. OCENY CZĄSTKOWE - zasady ogólne:

- ocenianie osiągnięć edukacyjnych polega na rozpoznawaniu poziomu i postępów w opanowaniu przez uczniów wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych, wynikających z założeń podstawy programowej i programu nauczania
- oceny wystawiane przez nauczyciela są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych)
- rodzice ucznia są powiadamiani o jego postępach w czasie zebrań, konsultacji indywidualnych, poprzez dziennik elektroniczny. Oceny mogą być również wpisywane w zeszyt przedmiotowy, zeszyt korespondencji i zeszyt uwag (zależnie od ustaleń z rodzicami)
- **za każdą pracę niesamodzielną uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną**
- w przypadku prac pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

Ocena:

celująca*	90% – 100% + zadanie dodatkowe
bardzo dobra	90% – 100%
dobra	75% – 89%
dostateczna	50% – 74%
dopuszczająca	30% – 49%
niedostateczna	0% – 29%

*Ocenę celującą uzyskuje uczeń w przypadku gdy osiągnie liczbę punktów minimum na ocenę bardzo dobrą i odpowie poprawnie na pytanie dodatkowe, wskazane przez nauczyciela.

- uczeń i jego rodzice mają prawo wglądu do prac pisemnych
- na wniosek ucznia lub jego rodzica, nauczyciel uzasadnia ustnie ustaloną ocenę – nie później niż trzy dni od daty jej wystawienia – uczniowi w czasie lekcji, rodzicom w określonym, wcześniej ustalonym terminie
- sprawdzone i ocenione prace pisemne są przechowywane w szkole przez dwa lata.

2. OCENY CZĄSTKOWE - zasady szczegółowe:

• konkursy:

- za zajęcie punktowanych miejsc w konkursach fizycznych lub zawierających treści fizyczne, na etapie szkolnym i wyższych uczeń może otrzymać cząstkową ocenę celującą, za pozostałe miejsca (w zależności od rangi konkursu) niższe oceny
- za uzyskanie tytułu laureata w konkursach fizycznych o zasięgu wojewódzkim i wyższym lub tytułu finalisty i laureata olimpiady fizycznej uczeń otrzymuje celującą ocenę klasyfikacyjną końcową

• sprawdziany /prace klasowe /testy:

- mogą obejmować materiał z: jednego działu, części dłuższego działu, kilku krótszych działów
- zapowiadane są z 7-dniowym wyprzedzeniem i wpisane są w dzienniku
- poprzedzone są lekcją powtórzeniową
- są obowiązkowe (uczniowie nieobecni na sprawdzianie z powodu dłuższej nieobecności (minimum 5 dni), piszą ją w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem w ciągu 14 dni od powrotu do szkoły, w pozostałych przypadkach na 1 lekcji fizyki, bezpośrednio po powrocie do szkoły)
- powinny być ocenione i oddane do wglądu przez uczniów w ciągu 14 dni
- ocenę niedostateczną ze sprawdzianu można poprawić; poprawa jest dobrowolna, odbywa się poza lekcjami, w ciągu 14 dni od otrzymania oceny i tylko 1 raz, po ustaleniu terminu z nauczycielem; ocena poprawiana nie anuluje oceny poprzedniej, wpisywana jest w dzienniku obok oceny poprzedniej

- **kartkówki i odpowiedzi ustne:**

- obejmują materiał nie większy niż z 3 ostatnich lekcji/tematów, w przypadku lekcji powtórzeniowych – materiał z całego działu
- nie muszą być zapowiadane przez nauczyciela
- są obowiązkowe (uczniowie nieobecni na kartkówce z powodu dłuższej nieobecności (minimum 5 dni), piszą ją w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem w ciągu 14 dni od powrotu do szkoły, w pozostałych przypadkach na 1 lekcji fizyki, bezpośrednio po powrocie do szkoły)
- powinny być ocenione i oddane do wglądu przez uczniów w ciągu 7 dni
- uzyskane oceny pozytywne nie podlegają poprawie

- **praca na lekcji:**

- obejmuje materiał ćwiczeniowy, nie większy niż z 3 ostatnich lekcji/tematów, w przypadku lekcji powtórzeniowych – materiał z całego działu
- nie musi być zapowiadana przez nauczyciela
- uczniowie w czasie pracy mogą korzystać z własnych źródeł wiedzy, za wyjątkiem internetu
- jest obowiązkowa (w przypadku pracy indywidualnej: uczniowie nieobecni na lekcji (minimum 5 dni), odbierają odpowiednie materiały od nauczyciela i uzupełniają je w domu, w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem w ciągu 14 dni od powrotu do szkoły, w pozostałych przypadkach na 1 lekcji chemii od otrzymania materiałów. W przypadku pracy grupowej: uczniowie nie obecni na lekcji nie otrzymują oceny (w miejsce oceny wpisywany jest „X”))
- nie musi być zawsze oceniana
- praca podlegająca ocenie powinna być oceniona i oddana do wglądu uczniowi w ciągu 7 dni

- **zadania domowe:**

- są obowiązkowe (uczniowie nieobecni na lekcji, na której zostało zadane zadanie domowe, z powodu dłuższej nieobecności (minimum 5 dni), odrabiają je w terminie ustalonym wspólnie z nauczycielem w ciągu 14 dni od powrotu do szkoły, w pozostałych przypadkach na 1 lekcję fizyki, po powrocie do szkoły)
- mogą być sprawdzane: indywidualnie, zbiorowo, wybiórczo z wyjaśnieniem przy tablicy, poprzez odczytanie przez ucznia
- nie muszą być wszystkie oceniane
- uzyskane oceny pozytywne nie podlegają poprawie

- **zadania domowe dodatkowe:**

- nie są obowiązkowe
- na życzenie ucznia, nie muszą być sprawdzane i oceniane
- mogą podlegać poprawie

- **aktywność:**

- w zależności od rodzaju aktywności uczeń może otrzymać odpowiednią ocenę, lub otrzymywać plusy i minusy, które zamieniane są na ocenę:
 - o uczeń, który zgromadził pięć plusów uzyskuje ocenę bardzo dobrą, a gdy uzyska ich mniej, na jego życzenie, na koniec semestru zostają one zamienione odpowiednio: przy czterech plusach na ocenę dobrą, a przy trzech na ocenę dostateczną
 - o uczeń, który zgromadził pięć minusów za brak pracy na lekcji otrzymuje ocenę niedostateczną

- **aktywność dodatkowa:**

- oceniana jest wg zasad oceniania aktywności
- nie jest obowiązkowa
- na życzenie ucznia, nie musi być oceniana

- **nieprzygotowanie do lekcji „-” i „•”:**

- nieprzygotowanie do lekcji należy zgłaszać na początku lekcji, przed jej rozpoczęciem
- zgłoszenie nieprzygotowania do lekcji nie zwalnia ucznia z bieżącej pracy i aktywności na lekcji
- uczeń może otrzymać „-” za brak na lekcji: podręcznika, uzupełnionego zeszytu przedmiotowego, przyborów (długopis, linijka, ołówek, klej, nożyczki, kredki), każdy piąty „-” jest zamieniany na cząstkową ocenę niedostateczną
- brak na lekcji zeszytu z zadaniem domowym traktowanie jest jako brak zadania domowego
- uczeń może otrzymać 2 „•” w każdym półroczu

- „●” obejmuje brak zadania domowego oraz nieprzygotowanie się do odpowiedzi lub kartkówki
- brakujące oceny, wynikające z otrzymania „●” uczeń musi uzupełnić na następnej lekcji
- uczeń nieobecny w szkole (powyżej 5 dni choroby), który zgłosi ten fakt nauczycielowi, nie otrzymuje „-” ani „●” - zwolniony jest czasowo ze sprawdzianu, kartkówki, odpowiedzi, posiadania bieżącego zadania domowego; zaległości wynikające ze zwolnienia musi nadrobić w ciągu 14 dni od powrotu do szkoły.
- uczniowie, których numer z dziennika został wylosowany jako „**szczęśliwy numer**” mają prawo do zwolnienia z odpowiedzi ustnej lub niezapowiedzianej kartkówki i obowiązek zaliczenia jej na następnej lekcji.

3. OCENA KLASYFIKACYJNA PÓŁROCZNA I ROCZNA:

- ustalana jest przez nauczyciela fizyki¹ i uwzględnia częściowe osiągnięcia i wkład pracy włożony przez ucznia odpowiednio: ocena półroczna – w I półroczu, ocena roczna – w I i II półroczu.
- o proponowanej ocenie niedostatecznej lub możliwości nieklasyfikowania z fizyki, uczeń i jego rodzice, zostają pisemnie powiadomieni (listem poleconym) przez wychowawcę, na miesiąc przed terminem wystawienia ocen
- o pozostałych proponowanych ocenach z fizyki, uczeń i jego rodzice zostają powiadomieni (kartami proponowanych ocen) przez wychowawcę, na 7 dni przed terminem wystawienia ocen
- uczeń, który nie został sklasyfikowany z fizyki (opuścił więcej niż 50% lekcji usprawiedliwionych) może przystąpić do egzaminu klasyfikacyjnego zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły
- uczeń który otrzymał klasyfikacyjną ocenę niedostateczną z fizyki może przystąpić do egzaminu poprawkowego zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły
- uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) zgłaszający zastrzeżenia dotyczące wysokości półrocznej i lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z fizyki, mają prawo wystąpić do dyrektora szkoły o przeprowadzenie sprawdzianu na ocenę o 1 stopień, zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły
- uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) zgłaszający zastrzeżenia dotyczące rocznej oceny z fizyki w związku z trybem ustalenia tej oceny mają prawo wystąpić do dyrektora szkoły o przeprowadzenie sprawdzianu jego wiadomości i umiejętności zgodnie z zasadami zawartymi w Statucie Szkoły.

V. OCENIANIE UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH ORZECZENIA PPP

1. Uczniowie z **zaburzeniami słuchu**- będą zobowiązani do przestrzegania ogólnych zasad PSO w zakresie prac pisemnych. W zależności od stopnia utraty słuchu uczeń zostanie zwolniony z wypowiedzi ustnych lub zostaną mu one ograniczone. W czasie pracy samodzielnej polecenia będzie otrzymywał w formie pisemnej.
2. Uczniowie z **zaburzeniami wzroku** - w czasie prac pisemnych będą otrzymywać mniejszą liczbę poleceń zapisanych powiększona czcionką. Ogólne zasady sprawdzania będą zachowane. W zależności od nasilenia objawów uczeń będzie miał ograniczoną ilość pisemnych prac domowych. Zwiększy się zakres i jakość wypowiedzi ustnych.
3. Uczniowie z **zaburzeniami mowy** - w zależności od nasilenia objawów zostaną zwolnieni częściowo lub całkowicie z odpowiedzi ustnych. Pozostałe zasady PSO pozostają bez zmian.
4. Uczniowie **niepełnosprawni ruchowo** - będą mieli wydłużony czas pisania prac pisemnych (nie dłużej niż o 20%). W sytuacji korzystania z pomocy nauczyciela wspomagającego będą obowiązywać zasady ogólne.
5. Uczniowie z **autyzmem i z zespołem Aspergera** - w czasie prac pisemnych mogą otrzymywać mniejszą ilość zadań, lecz ogólne zasady sprawdzania będą zachowane. Uczniowie będą mieli ograniczoną ilość odpowiedzi ustnych.
6. Uczniowie z **niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim** - będą rozwiązywać zadania w ilości i o stopniu trudności odpowiadającym ich możliwościom. Pisemne prace będą punktowane z przeliczeniem sumy zdobytych punktów na oceny szkolne wg ogólnych zasad PSO. Podczas samodzielnej pracy, w uzasadnionych przypadkach, dopuszcza się możliwość korzystania z podręcznika i zeszytu przedmiotowego.

¹ dla uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, przez nauczyciela po zasięgnięciu opinii nauczyciela współorganizującego kształcenie integracyjne.

VI. OCENIANIE UCZNIÓW POSIADAJĄCYCH OPINIE PPP

1. Uczniowie ze stwierdzoną **dysleksją** – uczniowie będą mieć wydłużony czas prac pisemnych lub mniej zadań. Zwiększy się zakres i ilość odpowiedzi ustnych.
2. Uczniowie ze stwierdzoną **dysortografią** – na ocenę prac pisemnych nie będą wpływać błędy ortograficzne.
3. Uczniowie ze stwierdzoną **dysgrafią** – na ocenę prac pisemnych nie będzie wpływać niestaranne pismo. Uczeń może pisać pismem drukowanym, drukować wskazane prace domowe.
4. Uczniowie ze stwierdzoną **dyskalkulią** – w ocenie zadań rachunkowych największe znaczenie będzie miał tok rozumowania ucznia z uwzględnieniem możliwości przedstawiania kolejności cyfr w liczbach.

VI. OCENIANIE UCZNIÓW Z ROZPOZNANYMI, SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

Uczniowie z rozpoznanymi specyficznymi trudnościami w uczeniu się będą zobowiązani do przestrzegania ogólnych zasad PSO. W zależności od rozpoznanych trudności, stopnia ich nasilenia i wkładu pracy ucznia w proces dydaktyczny dopuszcza się:

- zmniejszenie ilości zadań /wydłużenie czasu pracy (nie więcej niż o 20%)
- dostosowanie stopnia trudności sprawdzanych treści do możliwości ucznia
- zmniejszanie liczby zadań otwartych w pracach pisemnych
- zmniejszenie ilości obowiązkowych prac domowych.

**Uczniowie na 1 lekcji będą zapoznani z PSO.
Rodzice będą o nim poinformowani na 1 zebraniu w nowym roku szkolnym**